

СВОВОДА СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CII, No. 180. JERSEY CITY AND NEW YORK. FRIDAY, SEPTEMBER 22, 1995. CENTS 75 ЦЕНТИВ ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 22-ГО ВЕРЕСНЯ 1995 р. Ч. 180. РІК CII.

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ЗРОБИВ НОВІ ПРИЗНАЧЕННЯ

Київ (УНІАР). — Тут у середу, 20-го вересня, указом Президента України призначено Володимиром Луніковим першим заступником міністра енергетики та електрифікації України. Іншим указом Валерія Цибуха призначено першим заступником міністра транспорту України.

Президент України також підписав указ про зміни у складі Ради Національної безпеки та її Президії.

Склад Ради Національної безпеки при Президенті України: Леонід Кучма, Президент України — голова; Володимир Горбулін, радник Президента України з питань національної безпеки — секретар ради; Віктор Баних — голова Державного комітету у справах охорони державного кордону; Петро Германчук — міністер фінансів України; Василь Гурас — міністер економіки

України; Василь Дурдинець — віцепрем'єр-міністер України з питань державної безпеки та надзвичайних ситуацій; Юрій Костенко — міністер охорони довкілля та ядерної безпеки; Юрій Кравченко — міністер внутрішніх справ України; Євген Марчук — прем'єр-міністер України; Сергій Оська — міністер зовнішньоекономічних зв'язків і торгівлі України; Володимир Радченко — голова Служби безпеки України; Дмитро Табачник — голова Адміністрації Президента України; Геннадій Удовенко — міністер закордонних справ України; Валерій Шмаров — міністер оборони України.

Склад президії Ради Національної безпеки: Леонід Кучма — голова, Володимир Горбулін, Василь Дурдинець, Євген Марчук, Володимир Радченко та Валерій Шмаров.

Европейською валютою стане дукат

Київ (Р. Р.). — Згідно з повідомленням у „Кієвських Ведомостях“, комісія Європейського союзу розглядає питання щодо перейменування загальноєвропейської грошової одиниці з еку на дукат.

Европейська валюта ще не має конкретної форми. Цю проблему має вирішити конгрес мистецтв, який розпочався дев'ять років тому. Вже є чимало проєктів і в підготоване оформлення художники висувають назви. Валютний союз почне діяти до кінця 1997 року, а з 1999 року курс валют в Європі будуть чітко зафіксовані у відношенні до еку.

На думку експертів, прибутку від введення єдиної валюти становитиме 0,3 — 0,4 відсотка від валового національного продукту країни-учасниці.

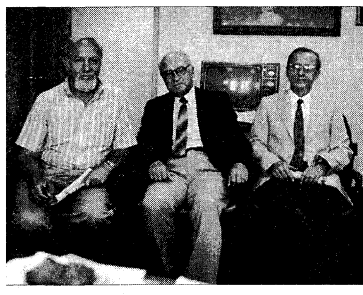
Верховний комішенер ОБСЕ вивчає проблеми народів Криму

Київ (УНІАР). — Питання обслушвання представників депортованих народів, які повертаються в Республіку Крим, були в центрі уваги під час зустрічі першого заступника міністра України у справах національностей, міграції та культурі Олександра Ганішкіна з верховним комішенером ОБСЕ Максом ван дер Стулом, який відбувся 19-го вересня. Обговорено між ними деталі „круглого стола“ з цих

питань, який розпочинається 22-го вересня у Ялті. Йшлося і про такі проблеми, як квоти для татар в кримському парламенті, набуття українського громадянства. Відзначалося, що на сьогодні в Криму проживає 64 тисячі татар, які досі не отримали громадянства України. „Я вже був в Україні“, — наголосив Макс ван дер Стул, — і всією своєю увагою концентрував на взаємодії (Закінчення на стор. 3)

„Спершу треба виховувати учителів“

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмич). — Кожні відвідини представників Фонду Допомоги Школам України при ККДУ в нашій редакції, і справжній приміст для ітупання розмови з ними, іму, що доводилося про конкретну, позитивну працю із позитивними вислдами. Так і тим разом директор Фонду Володимир Воловодюк і його співробітники проф. Роман Воронка і проф. Тарас Гунчак приходять з вислдами праці, яка тепер належить чи не до найважливіших у молодій українській державі.

Члени ФДШУ в редакції „Свободи“ (зліва): Т. Гунчак, В. Воловодюк і Р. Воронка.

викладачів широкі та гострі. Доводилося були країн, науковці України і діаспори, а опису над тим першим того року курсом перейшли Міністерство Освіти та Інститут українознавства. Вичерпно про це незвичайно корисне завдання розповідав проф. Т. Гунчак, який також підготував програму. Від

ДЕФИЦИТ БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ ЗРОСТЕ НА 100 ТРІЛН. КАРБОВАНЦІВ

Київ (УНІАР). — Міністер фінансів України Петро Германчук вважає, що до кінця ч. р. дефіцит державного бюджету може перевищити запланований на 100 трлн. карбованців. За його словами, за сім місяців цього року до державної скарбниці надійшло 44 відсотки доходів, запланованих на

1995 рік, і бюджет втратить 68 трлн. карбованців. Раніше державний дефіцит бюджету України планувався у розмірі 331 трлн. карбованців, що втримати запланований дефіцит можливо лише в результаті „введення нових податків або зниження бюджетів усіх рівнів“.

Л. КУЧМА ВІЗЬМЕ УЧАСТЬ У СВЯТКУВАННІ 50-РІЧЧЯ ООН

Київ (Р. Р.). — У вівторок, 19-го вересня, газета „Урядовий Кур'єр“ повідомила, що Президент України Леонід Кучма візьме участь і виступить з промовою на спеціальному вчорашньому засіданні з нагоди 50-річчя ООН, яке відбудеться 22-24-го жовтня у квартирі ООН в Нью-Йорку.

Про це напередодні ООН, Генеральна асамблея ООН у повідомленні прес-служби України Анатолія Зелено. На сесії за словами Зелено, українська делегація працюватиме для зміцнення

національної безпеки і створення сприятливого клімату в проведенні економічних реформ. Дипломати хочуть зменшити суму внеску України на фінансування діяльності ООН та врегулювання заборгованості. Вони поршуть також питання втрат, понесених Україною в наслідок санкцій ООН проти Югославії, співпраці в пошуку наслідків катастрофи на Чорнобильській АЕС, прискорення інтеграції країн з перехідною економікою у світову систему господарювання.

Українське телебачення не шанує Л. Кравчука

Київ (Р. Р.). — У п'ятницю, 15-го вересня, на другому каналі українського телебачення не з'явилася нова програма „Прес-клуб рейтинг“, у якій мав взяти участь колишній Президент України Леонід Кравчук.

Ведучий програмою Микола Киявський повідомив журналістів, що керівництво УТ-2 мотивує заборону необхідністю демонструвати інші програми, а для „Рейтингу“

позбавили знати час лише вчора — 15 хвилин по півночі, і то у записі, а не як пряму передачу. М. Киявський вважає це порушенням умов договору, підписаного з Держтелерадіо України і має намір домагатися, щоб програма все ж вийшла на екран увечері о год. 9-40.

Директор УТ-2 Ігор Стожурку керував редакцією УТ-1 за часів президентства Л. Кравчука.

Проект конституції можуть розглянути вже у цьому році

Київ (УНІАР). — „Складастість ситуації, коли чинники влади зникають правоповіт без конституції“, — сказав 18-го вересня головуючий на черговому засіданні Конституційної ради голова Верховної Ради Олександр Мороз. А співголова комісії Президент Леонід Кучма вважає, що для подолання правового ха-

осу слід прискорити випрацювання нової конституції. „Ми (Конституційна комісія) зацікавлені розглянути проєкт основного закону України вже у 1995 році“, — підкреслив Л. Кучма.

Денний порядок чергового засідання КК перебивав розгляд проєкту преамбули і-го конституційного розділу. Депутати Анатолій Пенгалійський, Петро Симоненко (комуністична фракція) та Володимир Марченко (фракція соціалістів) наполягали на пошвидченні темпів преамбули з декларацією про державний суверенітет 1991 року. А Сергій Головатий, який опонував представникам лівого крила парламенту у КК, сказав, що цей наріз несприятливий, оскільки декларацию ухвалено ще тоді, коли Україна не була сувереною державою, а переважає більшість депутатів ВР того скликання належала до КІСР.

Після довгих дебат з цього приводу, члени КК погодилися, що за основу преамбули слід взяти проєкт, запропонований робочою групою КК, діяльність якої керує Альберт Корніс. Сам секретар КК А. Корніс не заперечує існування деяких суперечностей між текстом майбутньої конституції і декларацією про державний суверенітет.

Л. Кучма та О. Мороз погодилися, що повний текст майбутньої конституції потрібно мати вже у жовтні 1995 року, щоб на наступно-

Генерал К. Павелл захищає права імігрантів

Вашингтон. — В північол, 28-го вересня, колишній начальник об'єднаних штабів Колін Павелл в інтерв'ю для інформаційного агентства Ассоціейтед Пресс повідомив, що дислокація цього року остаточно вирішити, чи висувають свою кандидатуру на президентські вибори, чи кандидатів від демократів не буде.

Заторкнувши проблему іміграції, К. Павелл назвав „спроможним“ пропозиції деяких республіканців позбавити легальних імігрантів соціальної допомоги, а їхніх дітей — права на безплатну освіту та інших привілеїв. На думку К. Павелла, такий підхід суперечить американській традиції. Батьки генерала колись

також приїхали з Ямайки. В цілому підтримуючи ідею обмеження імігрантських квот, К. Павелл разом з тим сказав, що політики у гонити за голосами виборців „повинні перестати робити опудала“ з іміграції.

К. Павелл вважає, що нелегальні імігранти у ЗСА не заслуговують надержавну допомогу, однак не погоджуються з сенатором-республіканцем Філом Греммом, який пропонує позбавляти легальних імігрантів вельфур через п'ять років після приїзду в країну.

К. Павелл також виступив проти намірів позбавити соціальної допомоги дітей, народжених на території ЗСА в родині нелегальних імігрантів.

У Грузії заарештували учасників атентату на Е. Шеварднадзе

Тбілісі, Грузія. — Грузинські спецслужби заарештували учасників чотирьох терористичних акцій, здійснених за останніх півтора року в республіці, в тому числі атентату на голову Верховної ради Едуарда Шеварднадзе 29-го серпня цього року на позиві і парламенту Грузії.

Міністер внутрішніх справ Грузії генерал Шота Квірашвілі повідомив, що правоохоронним органам вдалося також виявити виконавців убивства заступника міністра внутрішніх справ Гі Гулау у квітні 1994 року, голови Національно-демократичної партії Гі Чентури в грудні 1994 року і голови фонду „Демократії та відродження“ Суліко Табешвілі у чер-

вні 1995 року. Серед учасників терористичної групи міністер назвав Теймураза Ганішвілі, колишнього заступника голови служби державної безпеки Грузії, а також керівника „Корпусу рятівників“ Гігу Гелашвілі. Заарештованих визнали себе винними, однак спецслужби продовжують вивчати обставини цієї справи, щоб вивчити всіх осіб, причетних до антиурядової діяльності.

Сам Е. Шеварднадзе, коментуючи арешт терористів, знову підкреслює, що неважко акції є „тіллями почотком далекосхідних авантюристичких планів певних сил, які мають тісні зв'язки з деякими офіційними структурами“.

В Україні

Злочинність процвітає

Київ. — На нарадах Служби безпеки України 15-го вересня констатовано, що правоохоронними органами не вдалося звужити сферу впливу „іхньої влади“, тобто організованого злочинства. Криміналізація економіки держави, втрата злочинних груп в політичній структурі триває. У нарадах взяли участь віцепрем'єр-міністер з питань державної безпеки Василь Дурдинець, міністер внутрішніх справ України Юрій Кравченко і члени Президії Верховної Ради України.

Кабінет Міністерств ухвалив постанову про програму планування сім'ї

Київ. — Тут у вівторок, 19-го вересня, Кабінет Міністерств ухвалив постанову про національну програму планування сім'ї. Основною метою цієї програми є допомога сім'ям і окремим особам.

Відповідно до цієї постанови, під час формування державного та місцевого бюджетів буде передбачено кошти на здійснення цієї програми. За довідкою Уряду, з 1991 року в Україні спостерігається прирост скорочення населення: заміщення попереднього покоління прийдешнім становить лише 73 відсотки.

Товариство „Прогвіста“ сотує фільм

Київ. — Згідно з інформацією керівників Товариства „Прогвіста“, незабаром буде показано 9-хвилинний фільм з 18-го липня під час похорону Патріярха УПЦ КП Володимира. Зокрема на тих кадрах добре видно, як заміглім особливим прикрасенням (ЗМОП) поблизь людей і народних депутатів, шматку національній параді і як поводити себе командир Будніков. Фільм знятий як історична ретроспектива, до якої увійдуть також архівні матеріали: кадри знищення церкв, свідчення політичних діячів і документальні кадри подій 18-

го липня 1995 року. Перебачається, що фільм покажуть на першому каналі Українського телебачення та на програмі телекомпанії „Київ“. Вийде також „Біла книга чорного“ вітвірка, підготовлена Народним Рухом України.

Цуру в Україні буде одностайно

Київ. — Прогнози фахівців щодо врожайності цурувального буряка оптимістичні. За попередніми оцінками, буде зібрано в середньому по 240-250 центнерів з гектара. Про це заявив віцепрем'єр-міністер з питань агропродовольства Петро Саблюк. За його прогнозами, із врожаю цурувального буряку в. р. буде отримано 4 млн. тонн цуру, з яких на внутрішні потреби України необхідні 2,2 млн. тонн.

В Україні будуть менше

Київ. — За даними Міністерства Статистики України, у цьому році кількість будівництва і підприємств, де здійснюється будівництво зменшилася на 2,3 тисячі, кількість об'єктів незавершеного будівництва майже не змінилася, а законсервовано і таких, де будівництво тимчасово припинено — збільшилося у 3,4 рази. За висновками фахівців Міністерства Статистики, такий стан викликаний, насамперед, відсутністю фінансування.

Згода боснійських сербів

Київ. — Міністерство Закордонних Справ України висловило задоволення позитивними зрушеннями у справі врегулювання югославської кризи, зокрема про згоду боснійських сербів внести важку зброю за межі 20-кілометрової зони навколо Сараєва і про зупинення у цьому зв'язку операцій НАТО. На думку керівників України, такі позитивні зрушення приведуть до повного припинення війни в регіоні. Ук-

раїна висловила готовість і далі бути посередником у пошуках формули примирення сторін, причетних до югославського конфлікту.

Кримського прокурора звільнено

КРИМ. — Прокурора Автономної Республіки Крим Валентина Кущова усунуто з посту. Його недальні підлітки вважають, що він зовсім не внів ніякої роботи з хаосом та корупцією. За словами його заступника, указ Президента про боротьбу з корупцією він також зігнував. У відкритому листі до Кущова, його колеги розповіли, що комплексна перевірка наприкінці 1994 року праці прокуратури закінчилася бенкетом, на якому так розважалися, що прокурор Тіпкін на підпитуку почав стріляти, поранивши кількох людей, серед яких були й міліціанти. Врешті було вбито і його самого. Кущов тоді втік до Симферополю і ще пізніше очолював прокуратуру Криму.

Триває страйк шахтарів Донецчини

ДОНЕЦЬК. — Триває страйк на шахті „Розенфельд“ виробничого об'єднання „Червоноармійськвугілля“, що розпочався стихійно на початку вересня. Відповідальність за страйк з'яв на себе профком федералі. Шахтарі вимагають заміни директора шахти. Колектив звинувачує свого керівника у розвалі виробництва і невмінні організувати роботу.

Митники пошукуватимуть закордон

РІВНЕ. — Тут недавно з'явився навальника ріменської митниці Валерія Райковича. Проти нього порушено кримінальну справу за розкрадання державного майна і за підроблення документів на службу, оскільки він порушує правила реєстрації транспортних засобів. У 1994-95 роках проти митників порушено 23 кримінальні справи, в тому числі за хабарництво та контрабанду.

У СВІТІ

ДЕПУТАТИ ДЕРЖАВНОЇ думи Росії висловилися за „негальне надання військової допомоги для боснійських сербів, передусім найновішими засобами протиповітряної оборони“, а також за посилення тиску з боку Росії на країни Заходу, які, на думку російських парламентаріїв, „односторонньо підходять до балканської кризи“. Цими днями делегація Державної думи відвідала Софію, болгарську столицю, щоб там домовитися про відкриття „гуманітарного коридору“ з Росії в Сербію через Болгарію. Однак болгарські законодавці відповіли, що настання їхньої країни до балканської кризи залишається незмінним, воно полягає у сувереному дотриманні міжнародних зобов'язань і цілковитому неучасті у внутрішній справі на території колишньої Югославії. Тому про „Балгарський коридор“ не може бути й мови.

ПОЛІЩА БЕЗПЕКИ Латвії розшукує „нових комуністів“. Так визначають себе в оприлюдненому ризьким газетам листі антилатвійські політичні сили, які намагаються взяти реванш і повернути республіку зі шляху суверенного, незалежного від Росії існування. „Нові комуністи“ в ультимативній формі вимагають негайного звільнення з тюрми свого колишнього партійного лідера Альфреда Рубіка, який у 1991 році організував заколот проти уряду швидко проголошеної незалежної Латвії. „Нові комуністи“ трактують латвійських патріотів як „буржуазних націоналістів“ і закликають латвійців реставрувати „демократичну совєтську систему“.

В АМЕРИЦІ

НАУКОВЦІ НАЦІОНАЛЬНОЇ академії наук у своїх наукових дослідженнях стверджують, що програми які заохочують наркоманів виминювати на нові нині уживані голки дуже зменшують розповсюдження вірусу який спричинює хворобу АІДС. Іхні твердження мають можливість Урядові президента Білла Клінтона усунути існуючу заборону державними грошима оплачувати такі програми. Ці дослідження зроблені на бажаання Конгресу з завагою, що коли викажуть позитивними то генеральний лікар ЗСА буде мати право усунути цю заборону. Урядові чиновники сказали, що після розглянення звітним Леонардом академії наук зустрінуться з конгресовою комісією, щоб вирішити це питання.

У ВАШІНГТОНІ ПІСЛЯ дев'ятимісячних переговорів між керівництвом ФБІ та агентами жіжками шлях до вирішення почав бути складним. Агенти ФБІ жіжкої статі, твердять, що їм дано знання агента і зброю, але не становить можливості такі, як іх в цій справі мають мужичини. Іхні адвокати підтверджують, що переговори є вичливіми але зовсім не продуктивними і тому вимагають зовсім іншого шляху для подолання цієї давньої заковної култури ставатого упередження, яка виявляється майже у кожній ділянці праці агента ФБІ. Девід Шейфел, адвокат закладної групи, сказав, що коли в короткому часі не буде конкретних пропозицій зі сторони керівництва ФБІ, то його клієнткам не залишиться нічого іншого як вдатися до суду.

СВОБОДА **SVOBODA**
UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Передплата на рік \$100.00, на півроку \$60.00. Для членів УНАСЮУ \$75.00 річно, на півроку \$40. За кожну зміну адреси \$1.00. Чеки "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

Головний редактор: Зенон Силик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

М. Пляв'юк

Стефан Касія

УКРАЇНА НА СВІТОВІЙ АРЕНІ

Інтерв'ю з головою ПУН Миколою Пляв'юком.

II

Що показали два "чорні віткртки"?

На перший погляд, між двома "чорними віткртками", що трапилися, відповідно, 18-го липня в Україні та 12-го вересня в Білорусії, немає жодного прямого та видимого зв'язку. В одному випадку українська міліція побачила своїх же таких, українських, вірнучих під час похорону православного Патріарха, у другому — білорусська армія "героїчно" розправилася над двома американськими спортсменами, що ненароком залетіли до Білорусії на повітряній кулі. В одному випадку все виглядає як суто внутрішня сутність влади з релігійними "екстремістами", у другому — як дрібний міжнародний інцидент, що трапився через дурне непорозуміння. Ні в Україні, ні в Білорусії, ні тим більше у світі ці події особливого інтересу не викликали. Хтось поспішав, хтось обурився, але ще більше людей поставилося до згаданих драм байдуже, або й із виразною злотию, однаково характерною і для українського, і для білоруського "гомо советікуса": так їм і треба, мовляв, хай не лізуть куди не слід!

Наважимося, однак, стверджувати, що типологічно обидві події надзвичайно споріднені, а їхнє приховане значення набагато більше від того, яке відкривається на перший погляд. Передусім — і це чи не найважливіше забуті чужинцями — ані так звана "українська міліція", що натхненно трощила кістки учасникам мирної похоронної процесії, і т. з. в. білорусська армія, що цинічно розстрілювала беззахисних летунів на повітряній кулі, насправді не є ані українськими, ані білоруськими. Усе це — залишки старої совєтської армії і поліції, тієї самої, що "визволяла" Афганістан, збивала корейський пасажирський літак над Сахаліном, штурмувала Вільнюський телевізійний центр, цукувала собаками демонстрантів у Львові, чинила пам'ятні всім криваві розправи у Тбілісі й Баку. Це ті самі "інтернаціоналісти", безбачечні й матерепродажні, що й сьогодні вершать свої "подвиги" у Придністров'ї, Чеченії, Таджикистані.

І не треба обманюватися тризубами на уніформках деяких з них — вони відягнуті хоч би й чалми, щоб за це тільки добре заплатили. Досягти згадати для прикладу групу "українських" міноносців у Боснії, що, за повідомленнями західних газет, перекинулася два місяці тому на оїк сербів, дезертирувавши з зручної хвилі на оїксовських військах. Зрештою, всі ми можемо бачити цих "українських" легіонів чл, бак, "беркутів" на власні очі — на летишці у Борисполі, на прикордонних переїздах у Чопі, Ягодіні, Раві Руській. Хай кожен скаже, поклавши руку на серце, що в цих легіях більше — українського чи совєтського?

Важко відтак погодитися з однією шановною авторкою, котра в озвірихл омонівчях, що зі справді садистським завзяттям громили похоронну процесію 18-го липня, хоч бачити, попри все, "своїх хлопців", та ще й таких, що "говорять по-українському". Сотні свідків того кривавого віткртки стверджують, що ці "свої хлопці" з невимовною люттю рвали українські знамена й церковні хоруґви, викручуючи погрози на адресу "бандерівських сволочей" — зрозуміло, аж ніяк не по-українськи. Що гірше, соціологічні дослідження, проведені торік у так званому "українському" війську, показують, що лише кілька надцять відсотків старшин готові зі зброєю захищати незалежність української держави. Здається, ми вже мали щось подібне у 1918 році.

І Україна, й Білорусія успадкували від СРСР величезну армію яничарів — і на військовій службі, і на цивільній. Білоруські яничари вже успішно відмовилися і від свого герба, і від прапора, і, взагалі, від своєї білоруськості на користь совєтськості. Українські яничари аж так далеко піти не наважилися — із багатьох причин, вартих окремої уваги. Не поспішимо, однак, зараховувати їх на ці підстави до "своїх хлопців". Хоч і в яничарському корпусі, мабуть, теж є різні люди.

Та пам'ятаймо, що хоч би скільки ми переіменували ОМОН у "Беркут", він усе одно залишиться совєтським ОМОН-ом — і за внутрішньою суттю, і за зовнішньою поведінкою. І хоч би скільки ми називали Верховний Совет Верховною Радою, вона від того все одно не стане європейським парламентом. Від совєтської України до України української лежить довгий шлях, від совєтської Білорусії до Білорусії — ще довгий, можливо, взагалі нездоланий. Постріли в білоруському небі, які і сьогоднішній газ на вулицях Києва, є знаком одного й того ж — совєтчини, яка не бажає здавати своїх позицій.

— На останній Раді ОУН йшлося про об'єднання національних сил нашої держави на шлях до активної політичної діяльності, зокрема, майбутніх виборів. Як ви оцінюєте перспективи об'єднання патріотичних сил України у справі подальшої політичної боротьби, ствердження національних пріоритетів у державній політиці, формування справді національного й реформаторського уряду, високопрофесійної команди політиків, економістів, науковців, котрі могли б чітко окреслити шляхи розвитку України? Як ви оцінюєте посилення впливу партії ліберального спрямування й можливості співпраці з ними?

— Так, сесія Ради ОУН розглядала питання консолідації національних сил і схвалила напрямні дії для Проводу і обласних організацій ОУН. На тому шляху не багато праці, ОУН брала і бере участь в тому процесі зближення, порозуміння. Ознаки є, що членство різних політичних партій і громадських об'єднань сприяє тому процесові. Однак менш успішними є порозуміння центральних проводів.

Дай Боже, щоб з'їзди УРП, НРУ і Конгресу КУН, заплановані на осінь цього року, посилили той процес консолідації, без якого вибори всіх сил у чергових виборах, ніж останніх. І тому говоримо про створення Уряду України, який би орієнтувався на національно-демократичні сили, є найважливіше передчасно. Якщо це має статися, то слід спромогтися на створення тиньового кабінету, який дав би виборам України альтернативу до програм, які сквалюються у Верховній Раді чи навіть Кабінеті Міністрів. Лише послідовне висунення реальних, кращих альтернатив дасть змогу вибору громадянам України. Вони у переважній більшості не вимагають комуністично-соціалістичного табору, але цього не вистачає. Ім треба дати кращий вибір і об'єднаними силами добитися успіхів у наступних виборах.

Важко мені погодитися, що в українській політиці поширюється вплив партії ліберального спрямування. Факт, що донедавна лідер Ліберальної партії (яке другий з черги) Олег Соскін не лише зрезигнував з лідерства, але й покинув партію, вказує, що не все там гаразд. Створення нових фракцій у Верховній Раді, включно з Ліберальною партією, яка намагається таку створити,

вказує на дальший розклад існуючих фракцій. Якщо мова про співпрацю, то ОУН пропагує ідею створення політичного блоку УНО з усіма силами політичними й громадськими життя, які твердо і послідовно стоять на становищі державної незалежності і соборності України. Ми закликаємо критерії, на яких така співпраця є бажаною: державна незалежність, демократичний лад, відміна ринкова економіка, унітарний устрій соборної держави, єдина державна мова.

— 10-го липня минулого року, як Президентом України став Леонід Кучма. Всі пам'ятають, як ви передавали уповноваження Президенту УНР першому Президенту України Леоніду Кравчуку. Як ви оцінюєте перший рік нового Президента як "колегію" і як лідер Організації Українських Націоналістів? Як стосунки склалися між вами та Леонідом Кучмою? І чи є перспективи містичних близькостей ОУН з колами, близькими до Президента?

— Перший рік дії Президента Леоніда Кучми позначився з успіхами (які переважають), і помилками. Підписання Конституційної угоди розвиває ті дієві причини, що не дозво-

лили йому добитися кращих успіхів. Якщо він свої безсумнівні успіхи в контактах із західним світом і його зусилля протиставити тискові Росії інтегрувати СНД під свій контроль скріпить висідами комплексної програми реформ різних ділянок національного і державного життя (не лише економіки, соціальні проблеми, але й культура, наука, виховання молоді, освіта, релігійно-церковне життя), уникне конфронтації на контактному питанні, то другий рік може бути справді успішним.

Перед ним і Україною неслегка питання нормалізації взаємин з Росією. Питання Криму, Чорноморської флотії, розрахунки та енергоносії, питання ЧАЕС — все це складні питання і на кожному з них можна зробити кардинальну помилку. А успіхи кожного Президента залежать від належних кваліфікацій і вірності його команди та опори на конкретну політичну силу. В цьому останньому питанні Президент, ані його команда не можуть похвалитися успіхами.

В мене особисто налагодився контакт з Президентом, а провід ОУН має контакти з усіма командами. Наші взаємини впливають із зрозуміння потреб української держави і української нації.

можна було оглянути такі виставки як "Убори голови і нашіні прикраси", "Народне мистецтво Гуцульщини". «У-

Д-р Роман Барановський

УКРАЇНСКА ДІЯСПОРА В ЗСА: ЦІЛІ І СТРУКТУРА

Під таким заголовком виступив доповідь д-р Осип Мороз на 14-й річній конференції Української Дослідної Програми, яку очолює проф. Дмитро Шогрин при Конлівському університеті в Урбані-Шампін. У програмі конференції, що відбулася від 26-го червня до 2-го липня 1995 року з участю декілька представників з України, були заточені основні теми: "Українська діаспора: її розвиток і зв'язки з Україною", "Етнічні меншини в Україні і їхня роль в будові України".

В загальному стверджено, що українці в Україні дуже мало знають про українців у діаспорі. Совєтська пропаганда постійно подавала викривлений образ про українську діаспору. Щойно тепер вклад діаспори в літературу, музику, фільмологію, політику, військову й інші ділянки, стали відомі в Україні.

Українська діаспора перейшла і далі переходить драстичні зміни в цілях особистого, громадського і політичного життя. Цілі українців, які тут народилися чи сюди приїжджають, малою подібно до шлей давніших поселенців. Також структури і організації для тих шлей зовсім інші.

Питання діаспори в ЗСА проходила на громадській базі. Не багато з нас мало практику на державній базі.

Проголошення незалежності України і відновлення держави у 1991 році змінило стиль нашої праці у діаспорі у всіх ділянках нашого громадського життя.

Доповідач, на підставі опитувань, проведених Федеральним урядом у 1980 році і оцінці окремих категорій, професій і знання української мови, подав дуже реальний стан нашої діаспори в ЗСА: статистику згадану на підставі англійського видання "Україна і українці у світі: демографічний і соціологічний показник в краю і діаспорі" д-ра Олега Володимира.

Громадяни українського походження				
	Розмовляють укр. мовою	Згруповані в організаціях	Віс. Не розмовляють укр. мовою	Разом
Менеджери	9,300		72,150	82,450
Архітекти, інж.	4,200	600	14,3	20,500
Науковці	2,100	589	28.0	13,500
Медичні	1,950	1,200	61.5	10,900
Професори коледжів	1,450	125	8.6	9,850
Учителі народних шкіл	5,750		44,800	50,550
Адвокати, судді	650	300	7,250	7,900
Фармери, промисловці	2,050	2,814	13,350	15,400
Разом	27,450	2,814	192,800	220,250

Декілька з них є членами кількох організацій. Згідно із статистичними даними, громадяни українського походження в

ЗСА є 730,000. Постає питання, чому цілі і структури не задовольняють більшості українськомовних?

Щоб відповісти на це питання треба вийти з концепції, що не усталося, а людина є в центрі уваги і вона вибирає те, що для неї цікаве і важливе.

	Членство українськомовних	Віс.	Віс. всіх
Товариство Українських Інженерів в Америці	600	14.3	2.4
Українське Лікарське Т-во Півн. Америки (лікарі, фармацевти, дентисти)	1,200	61.5	9.3
Товариство Українських Адвокатів	300	46.2	3.8
Українська Асоціація Університетських Професорів	125	8.6	1.1
Науковці — НТШ, УВАН (350 і 239)	589	28.0	3.8
Разом	2,814		

Коли статистичні збірники і переписи населення в ЗСА з 1980 року і оцінка на 1990 рік говорять про 730,000 американців українського походження, а з того лиш 96,000 говорять українською мовою, то висновок з того, що треба зробити самоналіз у стану нашої посідання і зробити переоцінку вартостей. Це завдання соціологів, політиків, учителів, громадських і політичних діячів. Багато вже втрачено, але ще можна багато, якщо не вярвувати, то принаймні розглянути можливості і загрози.

Тому що цього досі не зроблено, хоч були слабі спроби, доповідач пропонує створити "Блю ріббон" комітет, до якого увійшли б визначні діячі, які могли б правильно представити ситуацію американським громадянам українського походження і вновоїбувати людей з України. Йдеться про вироблення концепції української діаспори і взаємовідношення з Україною на державному, громадському і приватному рівнях в ділянках політики, культури, освіти і науки. Для здійснення цього задуму, за порадою інших, д-р Мороз запропонував таку листу осіб до цього комітету: Надія Комарницька-Мек-Коннелл, Е. Наталія Скочильна, колишній амбасадор ЗСА в Україні Роман Попадок, проф. Роман Шпорлюк, ген. Микола Кравців, проф. Олександра Біланок, д-р Михайло Яримович, д-р Миколу Куропаса, д-р Осип Мороз, проф. Дмитро Шогрин, д-р Осип Данко, інж. Євген Змій, проф. Христина М. Сохольська, проф. Богдан Рубчак, д-р Олег Володимира, д-р Богдан Орішків, проф. Тарас Гунак, проф. Лідія Тарнавська, проф. Дарія Маркус і проф. Марта Богачевська-Хом'як.

В кінці доповіді подав основні самоналізи і головні вимоги для ефективного планування.

Сподіємося, що проф. Шогрин схилить перше засідання такого комітету для здійснення цього проєкту.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Оксана Кузичин

Українське народне ткацтво на виставці в Гантері

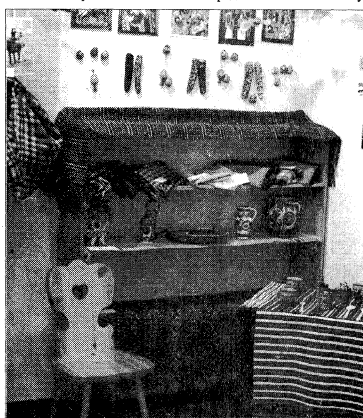
Де не згуртувалася б найменша українська громада, там у скорому часі при тіх чи інших нагоді знайдеться хтось, хто подбає про те, щоб українське народне мистецтво вишило в світ, головню у формі виставок, які знаходять велике признание і подив серед неукраїнців.

Центр Української Культури в Гантері, який має на сьогоднішній день літнього сезону українцями, які неукладно під час своїх цікавих і високоякісних концертів, також діє про те, щоб українське мистецтво, головню народне, популяризувалося серед тих численних осіб, які відвідують центр літлі.

В попередніх сезонах

тури. Обробка рослинного волокна (льону, коноплі) та вовни з метою виготовлення з них тканин для одягу, інструментів та інших потреб — це один з найважливіших видів господарської діяльності і мистецтв культури України та була невід'ємною частиною домашніх занять кожної селянської сім'ї.

Експонатами та цікавими поясненнями подано глядачів способи стрижання, прядіння вовни та її фарбування. Народна присказка каже: «До Миколи (9-го травня) не сій гречки й не стриж овець стриж!» тому вовну з овець стрижіть весною в теплі дні. Також пояснено техніку виготовлення прядива з коноплі та льону

Інтер'єр гуцульської хати.

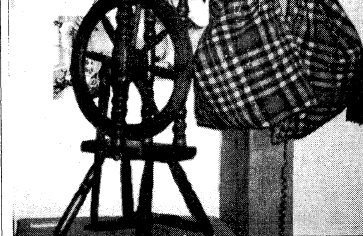
можна було оглянути такі виставки як "Убори голови і нашіні прикраси", "Народне мистецтво Гуцульщини". «У-

українська народна сорочка", "Українські народні рушники", "Українське обрядове печиво" та "Українська народна вишивка", куратором яких була Люба Волінець (з допомогою Лариси Зелик), а цього останнього дня, від 8-го липня до 3-го вересня відбувалася виставка українського народного ткацтва — від насіння до нитки, від нитки до полотна, від полотна до сорочки — від овець до вовни, від вовни до тканини. Цю виставку підготувала Люба Волінець, куратор Українського Музею в Стемфорді, і Лариса Зелик, яка крім виставок кожного року під час літнього сезону в Гантері акцентує увагу на українське мистецтво. В її чудовій українській хаті, яка сама собою є музеєм українського мистецтва, відбуваються курси кераміки, роблення герданів та печення традиційного печива, курси вишивання і т.д. Своєю любов'ю до українського народного мистецтва вона вміла передати молодшому поколінню. І людина Софія відомі в діаспорі і в Україні за її чудову кераміку та писанки.

Ця остання виставка, яка відбулася в Гантері, показала глядачам багатовікову історію розвитку українського народного ткацтва, яке існувало на українських землях ще в неолітичній добі, головню в період Трипільської культури.

Виставлено льняне рядно, вереті, рушники, вишивки, настільники, навішники, плахти, жіночі і чоловічі сорочки, переміти (жіночий одяг: голівня, хустки, килими, тайстри і дубоїні (горби на плече), верітку на басаги (вовняне покриття сіла), сукно та кили приладдя як гречки, туклі, веретена, мотузок, вилів, освітлення, вартар і терція.

Багато з нас, голівню ті, які народилися і виросли на чужині, мало ознайомлені з деталями українського народного ткацтва і ця виставка дійсно допомогла нам уявити собі, як тяжко наше селянство працювало, щоб забезпечити себе всім тим, що потрібне для щоденного життя, рівночасно плетучи народне мистецтво в обставини своїх хат та одягу. Велике признание належить нашим знавцям, які постійно напам'ятають, щоб ця ділянка не занебулася, а напам'яті, щоб любов до свого рідного народного мистецтва ніколи не замерла.

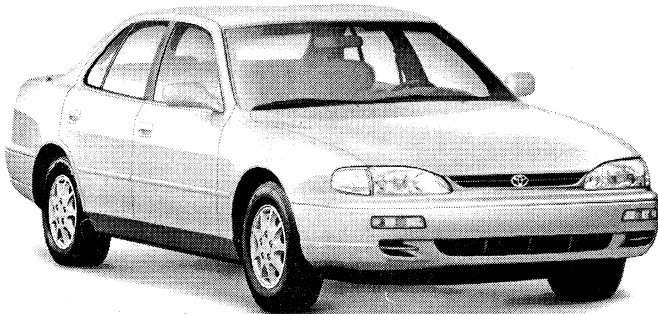
Ткацьке приладдя.

ВСІ ВИГІДНІ ОФЕРТИ НА КРАЙОВОМУ ВИПРОДАЖІ ФІРМИ „ТОЙОТА“

CAMRY
\$**229**

**НИЗЬКА
МІСЯЧНА
ПЛАТА***

36 місяців/1,850 дол. максимальна знижка при вplatі завдатку 275 дол., що підлягає звороті, і першій місячній оплаті. Оплата вища в стейті Коннектикат.*

COROLLA
ЗАОЩАДІТЬ ДО
\$**1700**

**1,300 дол. з поєднаним
стимулом від фабрики
до продавця плюс 400 дол.
при виборі додаткових
вигод.****

SEE THEM BOTH AT YOUR NEAREST TOYOTA DEALER TODAY!

*Example based on Camry DX Model #2522 with A/C, power package, cruise control and deluxe ETR cassette. Closed-end lease. MSRP including freight \$19,815. Monthly payments of \$199, total \$7,164, based on capitalized cost of \$16,003; assumes dealer participation which may vary by dealer. Your payment may vary depending on final price. Taxes, license, title fees, insurance, regionally required equipment and dealer charges extra. Lessee pays maintenance, excess wear & tear, and 10¢/mile over 15,000/year. Lease end purchase option is \$11,294.55. Disposition fee, not to exceed \$150, may be due at lease end. To qualified customers through Toyota Motor Credit Corporation. See participating dealer for details. Delivery must be taken from dealer stock by September 4, 1995. **2.9% Annual Percentage Rate term not to exceed 24 months with approved credit through Toyota Motor Credit Corporation on all new '95 Camrys. 24 monthly payments of \$42.94 per \$1,000 borrowed. Dealer participation may affect final negotiated price. Take delivery by September 4, 1995. *Due to state of Connecticut property tax. *Option savings based on MSRP of individual options. Actual dealer price and customer savings may vary.

TOYOTA
**NATIONWIDE
CLEARANCE**
GET 'EM! THEY'RE HOT!

TOYOTA

I Love What You Do For Me

УВАГА!

Повідомляємо, що у зв'язку з перебуванням у Нью-Йорку в суботу 7-го жовтня 1995 р.

Святішого Отця
ПАПИ ІВАНА ПАВЛА II,
УРОЧИЩЕ ВІДЗНАЧЕННЯ
50-ЛІТТЯ УВАН,
яке було заплановане на цей день

ВІДБУДЕТЬСЯ НАСТУПНОГО ДНЯ —
в неділю, 8-го жовтня 1995 р.,

там же —
в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ
2 East 79th Street, New York, NY 10003
Початок о год. 1-й по пол.

УПРАВА УВАН У ЗСА

„Спершу...“

(Закінчення зі стор. 1)
століття” Т. Гунчака та „Історію української культури” перевидання з ініціативи УККА, як також книжки з видань „Смолоскипу”. Усі кошти курсу покрито із Фонду Допомоги Школам України при ККДУ, а виплатили вони в цілості 19,075 дол.

Після такого вичерного і успішного звіту можна лише поставити питання чи організатори вдоволені із проробленого, на що розуміється треба чекати лише позитив-

ної відповіді. Але при тому чуємо також цілеспрямовану ФДШУ, який працює справді на потребу і то найбільш актуальну.

Якщо ми думаємо про виконання патріотів України без огляду на державність, то в першу чергу треба виконувати виконувати! — кажуть гості. Як стверджуємо, провідники ФДШУ це вже зробили тим першим курсом, після якого планують далі.

А тимчасом директор Фонду В. Воловодюк інформув, що видавання підручників для шкіл України не

вважає, хоча кошти друку в Україні зростають досить з кожним днем. Отож „Хрестоматія”, яка вже, як ми писали раніше, була приготувана і видрукована в трьох томах, тепер доповнена четвертим, тому, що треба було заповнити прогалини, які залишили перші три томи. Отже підписано у Видавничстві „Рос” контракт на четвертий том у тиражі 100,000 так, як попередні томи і як попередні „Рос” друкує на власні кошти 50,000 примірників. Цей останній том, як інформув В. Воловодюк, є також під редакцією д-ра Євгена Федоренка із ЗСА і проф. Василя Яременка з Києва.

Як не звичай організаторів ФДШУ і тут В. Воловодюк подає точний виказ коштам та видаткам на це видання. Довідаємося, що видання трьох томів „Хрестоматії” коштувало 136,000 дол., що становить кошт одного примірника 1,36 дол. Перебачаючи кошти четвертого тому будуть 122,000 дол. за

100,000 примірників.

А які далі плани ФДШУ?

Коли вийде четвертий том „Хрестоматії”, що має завершитися до половини листопада і вона буде розіслана до шкіл, тоді треба думати про книжки для дошкільців, яких треба б декілька, щоб перевести українські казки, а скільки їх буде — залежить від фінансів ФДШУ. А далі на черзі видання історії України для 10-ї і 11-ї клас середньої школи і першого тому історії України ХХ століття.

Плани, як бачимо великі, але чи зможуть їх перевести енергійні та послідовні провідники ФДШУ? Це залежить також від жертвенності на ту ціль української громади, бо із зростаючими цінами в Україні, ростуть і видатки. Але згадаємо, що послідовність, тиждень, звітності і ціль, яку поставили собі організатори ФДШУ при ККДУ, зробили досі повне довір'я і призначення громади.

насамперед, мають розглядати депутати, а у разі виконання потреби, і народ України на референдумі. „Референдум і так буде передержувальним, бо ВР ніколи не знайде згоди у цьому плані”, — сказав Президент.

Існує й інша версія щодо запровадження конституції, яку висловив депутат Антон Бутейко: „Попереджувальний референдум — марнування часу, і треба зробити все, щоб ухвалити конституцію у парламенті”. Члени КК погодилися, що остаточне рішення стосовно механізму прийняття конституції буде схвалено на наступному засіданні КК, у жовтні, коли її члени матимуть повний текст проєкту.

Верховний...

(Закінчення зі стор. 1)

посних України з Республікою Крим. Тоді я надам деякі рекомендації, як можна було б вирішити проблему з українськими мешканцями Криму. Таким було моє основне завдання в минулому етичному батьківщині”.

ГУБЕРНАТОР ІНДІЙСЬКОГО стейту Джаммі і Кашмір Крішна Рао закликав екстремістів з мусульманської організації „Аль-Фаран”, які ще в липні захопили закладниками двох англіївців, американця і німця, відмовитися від посередників і почати прями переговори про звільнення полонених. К. Рао запевнив, що влада не застосує сили для втручання закордонних громадян, щоб не створити загрози для їхнього життя. Спостерігачі стверджують, що в останні дні „Аль-Фаран” помітно змінив своє настановлення, і це є вислідом дипломатичного тиску західних країн на Пакистан, який підтримує діючі на індійській території екстремістичні групи.

У ВІДЕНСЬКОМУ ЦЕНТРІ конгресів „Австрія” відкрилася 39-та сесія Генеральної конференції Міжнародної агенції в питаннях атомової енергетики (МАГАТЕ). Головними темами обговорення будуть співробітництво країн у ділянці мирного використання ядерної енергії, радіаційна безпека, контроль ядерних матеріалів і зміцнення гарантій нерозповсюдження ядерної зброї. У праці сесії беруть участь делегати майже 100 держав. Мова йтиме і про діяльність самої агенції, про програму і бюджет, а також про інспекторську функцію МАГАТЕ у Північній Кореї, про виконання резолюції Ради безпеки ООН щодо Іраку. Особливою точкою дискусії буде настанова агенції до ядерних випробувань, надаючи відповідних Франції.

ВІДОМА СПРАВА ПОДІЙ у місцевості Рубі Ридж в Айдахо, де агенти ФБІ, намагалися ув'язнити Ренді Вівера, якого його дружина та малолітнього сина, поцікавившись зосім іншого вигляду, як про це досі твердили агенти ФБІ, причетні до цієї події. Справа в тому, що після зізнань керівника відділу зовнішніх дій, спеціального агента Юджіна Глена, чотирьох агентів ФБІ, які були учасниками згаданої акції відмовилися зізнаватися перед сенатською комісією захищаючись п'ятою поправкою до Конституції, де йдеться про можливість самообвинувачення. Тим часом Ю. Глен твердить, що він став козлом відпущення, щоб закрити помилки його зверників, зокрема відповідального у Вашингтонському головному бюро за згадану подію Леррі Поттса, близького приятеля директора ФБІ Льюїса Фрі.

**Вступайте в члени
Українського Народного Союзу**

18-ий РІЧНИЙ

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ

МЕНОР ДЖУНІОР КАЛЕДЖ
700 Факс Чейс Ровд
Дженкінгтон, Па.
(215) 885-2360

НЕДІЛЯ 1-го ЖОВТНЯ 1995 р.
12:00 — 5:00 вечора

- Покази майстрів мистецтва
- Традиційна народна моша
- Виставка мистецьких виробів
- Програма народних танців, музики і пісень
- „Ярмарок” — продаж народних виробів
- Смачні страви: голубці, вареники, ковбаса

ВСТУП для дорослих \$4.00, для дітей до 12 р. \$1.00

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО

внутрішні хвороби
приймає у Кайносі і виїжджає на виїздомі домі.

Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО

Профілактика зброю нові з'явилися. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім дозволеним.

Адреса у Мангеттені

ROCKEFELLER CENTER

630 5th Ave., Room 1803

New York, N.Y. 10020

Адреса у Кайносі

Forest Hills, N.Y. 11375

(718) 459-0111

ТЕРАПЕВТ-ГАСТРОЕНТЕРОЛОГ

VITALY A. FISHBEIN, M.D.
спеціаліст вищої категорії з
терапії та гастроентерології.

Лікування хвороб серця, легень,
нирок, суглобів та шлунку

В офісі виконуються всі процедури, включаючи:

- Електрокардіографія, рентген, ультразвук, аналізи сечі, крові
- Відеоскопія та колоноскопія для раннього виявлення та видалення поліпів товстої кишки, а також пухлин шлунку та кишечника.
- Лікування виразки шлунку, гастриту, коліту та захворювань жовчового міхура і печінки.
- Лікування гемороїдів лазерним методом.
- Дієтологія, а також допомога пошуком зайвої ваги.

Пікар розмовляє по-українськи

TEL.: (201) 365-0300

117 Route 46, suite 301

CLIFTON, NEW JERSEY 07013

588 Eagle Rock Avenue
WEST ORANGE NEW JERSEY 07052

[illegible]